

Vesihuollon kasvihuonekaasupäästöt Suomessa ja päästövähennystoimien vaikuttavuuden arviointi

Paljonko ilmastoa lämmittää lasillinen vettä tai wc:n vetäminen? Ei paljoakaan, mutta kokonaiskuvassa vesihuollon kasvihuonekaasupäästöillä on merkitystä. Ne vastaavat noin 1,6 % Suomen kansallisessa kasvihuonekaasuinventaariorissa raportoiduista päästöistä. Suomen ympäristökeskuksen tutkimus kattoi vesihuoltoverkostojen piirissä olevan vesihuollon. Yli puolet vesihuollon kasvihuonekaasupäästöistä muodostuu jätevedenpuhdistuksessa ja puhdistamolietteen käsittelyssä.

Tutkimuksessa arvioitiin myös potentiaalisia päästövähennyskeinoja, mm. ravinteiden talteenotto ja kierrätys, kaukolämmön tuotanto jätevesien hukkalämmöstä, energiatehokkuuden kasvattaminen sekä energian ja kemikaalien käytön optimointi. Näiden toimien käyttöä kannattaa edistää ja monet ovat käyttöönotettavissa nopeastikin. Tarkastelluilla toimilla voitaisiin vähentää vesihuollon kasvihuonekaasupäästöjä yhteensä noin 30 %.

Päästövähennystarkasteluun ei sisällytetty kaikkein suurimpia päästölähteitä eli jäteveden- ja lietteenkäsittelyn suoria päästöjä (typpioksiduuli ja metaani). Niiden vähentämiseen on keinoja, mutta vaikuttavuuden arviointi on toistaiseksi vielä vaikeaa. Myös lisää tutkimusta päästöistä tarvitaan: esimerkiksi mittaustietoa viemäriverkostojen kasvihuonekaasupäästöistä ei ole lainkaan saatavilla Pohjoismaista, missä pitkät siirtomatkat ja toisaalta viileä ilmasto ovat olennaisia tekijöitä päästöjen muodostumisen näkökulmasta.

Vesihuki-hanke ja laskentatyökalu

Yksittäisten vesihuoltolaitosten on nyt helppo tehdä suuntaa antava arvio eri toimintojensa kasvihuonekaasupäästöistä hankkeessa kehitetyn laskurin avulla. Laskuri on kaikille avoin ja ilmainen. <https://laskurit.hiilineutraalisuomi.fi/vesihuki/>.

Tutkimus ja työkalun kehittäminen olivat osa Vesihuki-hanketta: [vesihuollon hiilineutraalisuuden ja kiertotalouden edistäminen](#). Hankkeen rahoituksesta vastasivat ympäristöministeriö, maa- ja metsätalousministeriö, Vesihuoltolaitosten kehittämisrahasto sekä neljä hankkeessa mukana ollutta pilottilaitosta: Joensuun Vesi, Kouvolan Vesi, Kymen Vesi sekä Tampereen Vesi.

Valtakunnallinen vähähiilisyystiekarttatyö on aloitettu

Vesihuki-jatkohankkeessa laaditaan yhteistyössä sidosryhmien kanssa valtakunnallinen vesihuollon vähähiilisyystiekartta. Ensimmäinen sidosryhmätyöpaja vesihuoltoalan toimijoille järjestetään 21.5 klo 9–11.30 (Teams). [Ilmoittaudu mukaan](#).

Lisätieto

Johtava tutkija Vuokko Laukka, Suomen ympäristökeskus (Syke), p. 0295 251 047, etunimi.sukunimi@syke.fi

Erikoistutkija, ryhmäpäällikkö Suvi Lehtoranta, Suomen ympäristökeskus (Syke), p. 0295 251 362, etunimi.sukunimi@syke.fi

